

แผนที่มาตรฐานของจีน ฉบับปี ๒๕๖๖: พลกระทบต่ออาเซียนและไทย

เมื่อวันที่ ๒๘ ส.ค.๖๖ ที่ผ่านมา จีนได้เผยแพร่ “แผนที่ประเทศจีนมาตรฐาน ฉบับปี ๒๕๖๖ (China's Standard Map 2023)” ซึ่งแสดงให้เห็นการอ้างกรรมสิทธิ์ของจีนเหนือดินแดนในพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งทางบกและทางทะเล สร้างความไม่พอใจให้แก่ อินเดีย มาเลเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และไต้หวัน ส่งผลให้ประเทศเหล่านี้ได้ออกมาประท้วงแผนที่ฉบับดังกล่าวของจีน และอาจจะส่งผลกระทบในระยะยาวระหว่างจีนกับประเทศเหล่านี้ด้วยเช่นเดียวกัน...

เมื่อวันที่ ๒๘ ส.ค.๖๖ ที่ผ่านมา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติของจีน (Ministry of Natural Resources) ได้เผยแพร่ “แผนที่มาตรฐานของจีน ฉบับปี ๒๕๖๖ (China's Standard Map 2023)” ซึ่งเป็นการแก้ไขจากแผนที่ฉบับเดิม โดยบริเวณที่มีการแก้ไขนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบริเวณพรมแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านของจีนทั้งรัสเซีย อินเดีย รวมถึงพื้นที่ในทะเลจีนใต้ที่มีข้อพิพาทกับประเทศในอาเซียนและไต้หวัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(๑) รัสเซีย แผนที่ฉบับนี้ได้รวมเอาเกาะ Bolshoy Ussuriysky ซึ่งเป็นเกาะที่ตั้งอยู่บนจุดบรรจบของแม่น้ำ Amur และแม่น้ำ Ussuri เป็นดินแดนของจีน โดยจีนและรัสเซียได้ทำข้อตกลงแบ่งปันดินแดนกันแล้วเมื่อปี ๒๐๐๘^๑

(๒) อินเดีย แผนที่ดังกล่าวครอบคลุมดินแดนที่ราบสูงอักไซ ชิน (Aksai Chin) ซึ่งเป็นที่ราบสูงตั้งอยู่ระหว่างเทือกเขาคุนลุนของจีนกับเทือกเขาคาราโครัม ในเขตลาดักห์ของอินเดีย และเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างจีนกับอินเดียมาตั้งแต่ปี ๑๙๕๗^๒ โดยอินเดียอ้างสิทธิ์ครอบครองแต่จีนควบคุมพื้นที่อยู่เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของจีน และรวมเอารัฐอรุณาจัลประเทศ ทางตะวันออกของเทือกเขาหิมาลัยเป็นส่วนหนึ่งของทิเบตใต้ของจีน

(๓) ทะเลจีนใต้ แผนที่ดังกล่าวยังคงมีการใช้ “เส้นประ ๙ เส้น” กำหนดอาณาเขตน่านน้ำของจีนในทะเลจีนใต้ และมีการเพิ่ม “เส้นประที่ ๑๐” เข้ามาในฝั่งตะวันออกของเกาะไต้หวัน

ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเพิ่มไต้หวันเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจีน ในขณะเดียวกันเส้นประที่ ๑๐ นี้ รวมไปถึงพื้นที่ทางทะเลภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone: EEZ) ของมาเลเซียใกล้กับรัฐซาบฮ์และซาราวัก รวมถึงรุกล้ำเข้าไปในบริเวณน่านน้ำของบรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม^๓ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่กว่าร้อยละ ๙๐ ในทะเลจีนใต้

ท่าทีของประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบ

การปรับปรุงแผนที่ของจีนในครั้งล่าสุดนี้ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศ ทั้งอินเดีย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และไต้หวัน ประเทศเหล่านี้ต่างก็ประกาศต่อต้านอย่างหนักแน่นต่อ “แผนที่มาตรฐาน” ของจีน โดยมีท่าทีดังนี้

อินเดีย

หลังจากที่จีนได้เผยแพร่แผนที่ดังกล่าว อินเดียได้ออกแถลงการณ์ประท้วงผ่านกระทรวงการต่างประเทศของอินเดีย ระบุว่าอินเดียขอปฏิเสธการอ้างกรรมสิทธิ์ดังกล่าวเนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งการดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวของจีนได้สร้างความซับซ้อนเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์เด็ดขาดทางดินแดน^๔

ที่มา: Thai PBS. <https://www.youtube.com/watch?v=Y0YaSPkNoW>

มาเลเซีย

รัฐบาลมาเลเซียได้ออกแถลงการณ์ประท้วง เมื่อวันที่ ๓๐ ส.ค.๖๖ โดยระบุว่า “มาเลเซียไม่ยอมรับการอ้างสิทธิของจีนในทะเลจีนใต้ตามที่ระบุไว้ในแผนที่มาตรฐานของจีนฉบับปี ๒๕๖๖ ซึ่งขยายไปสู่พื้นที่ทางทะเลของมาเลเซีย” และระบุว่า “แผนที่นี้ไม่มีผลผูกพันกับมาเลเซีย”^๕ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลมาเลเซียยังระบุอีกว่า ประเด็นทะเลจีนใต้นั้นเป็นประเด็นที่ “มีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน” ซึ่งควรจะมีการจัดการอย่างสันติและมีเหตุผลผ่านทางการเจรจาหรือและการไกล่เกลี่ยโดยตั้งอยู่บนฐานของกฎหมายนานาชาติ เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (United Nations Convention on the Law Of the Sea: UNCLOS)^๖

เวียดนาม

เวียดนามออกแถลงการณ์ไม่เห็นด้วยกับแผนที่ดังกล่าวเช่นเดียวกัน โดยกระทรวงการต่างประเทศของเวียดนามได้แถลงว่า “การอ้างสิทธิตามแผนที่ของจีนเป็นสิ่งที่ปราศจากคุณค่าและถือเป็นการละเมิดเวียดนาม รวมถึงกฎหมายระหว่างประเทศ พร้อมกันนี้เวียดนามขอปฏิเสธการอ้างสิทธิใด ๆ ในทะเลตะวันออกของจีนที่ยึดเส้นประของจีน”^๗

ฟิลิปปินส์

กระทรวงการต่างประเทศของฟิลิปปินส์ได้แถลงไม่ยอมรับแผนที่ดังกล่าวของจีนว่า “การพยายามครั้งล่าสุดในการที่จะให้ความชอบธรรมแก่การอ้างเขตอธิปไตยของจีน ขอบเขตอำนาจเหนือเขตแดน และเขตน่านน้ำฟิลิปปินส์นั้น ไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ใด ๆ เลยภายใต้กฎหมายนานาชาติ โดยเฉพาะ UNCLOS”^๘

ไต้หวัน

กระทรวงต่างประเทศของไต้หวันได้แถลงปฏิเสธแผนที่มาตรฐานของจีนที่มีการอ้างสิทธิเหนือเขตแดนไต้หวัน^๙

ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ผลกระทบต่อจีน การเผยแพร่แผนที่ดังกล่าวของจีนอาจจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของจีนกับประเทศสมาชิก BRICS โดยเฉพาะอินเดียและรัสเซีย ในกรณีของอินเดีย จีนได้รวมภูมิภาคที่เป็นข้อพิพาทสองแห่ง ได้แก่ อรุณาจัลประเทศและอากไซ ชิน ไว้ในแผนที่มาตรฐานฉบับใหม่นี้ การเผยแพร่แผนที่ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากการประชุม BRICS เมื่อวันที่ ๒๔ ส.ค.๖๖ ซึ่งนายเรนเรนทรา โมตี นายกรัฐมนตรีอินเดีย ได้พบกับประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ของจีนที่แอฟริกาใต้ และได้มีการหารือกันนอกรอบ โดยผู้นำทั้งสองประเทศได้ตกลงร่วมมือกันผ่อนคลายความตึงเครียดตามแนวพรมแดน^{๑๐} แต่หลังจากนั้นเพียง ๔ วัน จีนก็ได้เผยแพร่แผนที่ฉบับใหม่ที่รวมเอาพื้นที่พิพาทระหว่างจีนกับอินเดียไว้ด้วย การกระทำดังกล่าวได้สร้าง

ความไม่พอใจให้กับอินเดียเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างอินเดียกับจีนเพิ่มมากขึ้น

ส่วนรัสเซียนั้นยังไม่แสดงท่าทีเกี่ยวกับแผนที่ดังกล่าว เนื่องจากรัสเซียยังคงต้องพึ่งพาจีนในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ และบทบาทของรัสเซียในเวทีการเมืองระหว่างประเทศอีกด้วย^{๑๑}

ผลกระทบต่ออาเซียน การที่จีนเปิดตัวแผนที่มาตรฐานปี ๒๐๒๓ ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีข้อพิพาทในประเด็นทะเลจีนใต้ ทั้งฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ได้ออกแถลงการณ์ไม่เห็นด้วยและวิพากษ์วิจารณ์จีนว่าละเมิด UNCLOS ซึ่งอนุญาตให้ประเทศชายฝั่งทะเลเพื่อปกป้องทรัพยากรภายใน EEZ และมีเสรีภาพในการเดินเรือและการบิน ดังนั้นแผนที่ดังกล่าวของจีนอาจส่งผลให้การจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) ระหว่างจีนและชาติสมาชิกอาเซียนล่าช้าต่อไป และอาจจะส่งผลกระทบต่อการค้าเนกิจกรรมของแต่ละประเทศในทะเลจีนใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแทรกแซงจากชาติมหาอำนาจอื่น ๆ เป็นต้น

ผลกระทบต่อไทย ในฐานะที่ไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับจีนและอินเดีย สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะทำให้ไทยต้องแสดงท่าทีในเวทีระหว่างประเทศอย่างระมัดระวัง

ข้อเสนอแนะ

จะเห็นได้ว่าแผนที่ดังกล่าวของจีนได้สร้างความไม่พอใจให้กับหลายประเทศในอาเซียน ดังนั้นไทยและกองทัพควรจะต้องเฝ้าติดตามสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด และระมัดระวังในการแสดงท่าทีต่อประเด็นดังกล่าว โดยควรจะต้องแสดงท่าทีตามกฎหมายระหว่างประเทศและมติของอาเซียน เพื่อไม่ให้กระทบความสัมพันธ์กับทั้งจีน อินเดีย และประเทศสมาชิกอาเซียน

อ้างอิง

^๑<https://mgronline.com/around/detail/9660000081396>
^๒https://www.matichonweekly.com/column/article_711269
^๓<https://www.nst.com.my/world/world/2023/08/948686/china-unveils-new-map-territories-which-include-waters-sabah-and-sarawak>
^๔<https://www.infoquest.co.th/2023/330964>
^๕<https://www.maritime-executive.com/article/s-china-sea-becomes-part-of-china-on-beijing-s-new-standard-map>
^๖<https://prachatai.com/journal/2023/09/105817>
^๗https://www.matichon.co.th/foreign/news_415766410https://prachatai.com/journal/2023/09/105817
^๘<https://prachatai.com/journal/2023/09/105817>
^๙<https://prachatai.com/journal/2023/09/105817>
^{๑๐}<https://www.nst.com.my/world/world/2023/08/948686/china-unveils-new-map-territories-which-include-waters-sabah-and-sarawak>
^{๑๑}<https://globalvoices.org/2023/09/05/the-chinese-2023-map-has-nothing-new-but-why-are-chinas-neighbours-mad-about-it/>